

ไม้ตันใหญ่ ผลัดใบ สูงได้ถึง 30 เมตร ลำต้นสูงตรงโคนมีปุ่มพองตัว มักออกดอกเมื่อใบร่วงหมด เปลือก สีเทาอ่อนถึงน้ำตาลอ่อน เเรียบหรือมีปุ่มขนาดใหญ่ทั่วไป เปลือกในหนานุ่ม สีชมพูหรือแดงมีขีดขาว มีน้ำเลี้ยงใส ใน กว้าง 5-11 เซนติเมตร ยาว 7-16 เซนติเมตร เดียว ออกเวียนสลับ รูปไข่ โคนรูปหัวใจ ขอบเรียบ เกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นใบ 5-7 เส้น ออกจากโคนใบ คู่ข้าง แตกแขนงมาก เส้นใบย่อยเป็นขั้นบันได นูนด้านล่าง ก้านใบ ยาว 3-8 เซนติเมตร พองที่ปลายทั้งสองด้าน กิ่งใหญ่ล่ามีรอยแพลงในชั้ด ดอก ออก ยาว 2-3 เซนติเมตร สีเขียวอ่อนแยกเพศ ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียร่วมต้น ออกเป็นช่อแตกแขนง ยาวได้ถึง 15 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่งหรือใกล้ปลายกิ่ง กลีบเลี้ยงรูประฆังลึกรูปกรวยกว้าง จัมมากว่าครึ่ง กลีบเป็นพุฒาม 5 พุ กว้างได้ถึง 8 มิลลิเมตร ยาวได้ถึง 10 มิลลิเมตร เกลี้ยง ยกเว้น มีขนตามขอบ ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้มีเกรสรเพศผู้อยู่ 8-10 อัน อยู่เป็นกระจุกเป็นวงบนแห่ง เล็กเรียว มีขนอย่างน้อย ที่ครึ่งล่าง ดอกเพศเมียมีเกรสรเพศเมีย 5 อัน แยกกัน ติดรวม เป็นกระจุกแน่นกับเกรสรเพศผู้เป็นหมัน บนแห่งเล็กเรียว ก้านเกรสรเพศเมียคล้ายตะขอ ผล กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 8-15 เซนติเมตร ออกเป็นกระจุก มี 4-6 ผล บนก้านซึ่งมี กลีบเลี้ยงติดทน ผล รูปเรือ มีพูเป็นกระโดงด้านเดียว เนื้อบาง คล้ายกระดาษ กิ่งโปรดঁแสง มีเส้นชัด แตกออกเป็นผลแก่ มีเนล็ด 1-2 เมล็ด รูปรี ติดที่โคนผล พับทั่วไปในภาคใต้ ตามป่า กิ่งผลัดใบ ขยายป้าดิบที่ต่ำ ผลโตเร็ว หลังการผสมเกสร ขนาด โตเต็มที่ภายในไม่กี่วัน

ข้อมูลอ้างอิง : โฆษณา การค้นควาร์ พินค้า สักสีทุ่นพร ก่อการขาด ขายน้ำดู นิปปังกาiko ให้ คอมพิวเตอร์ที่ 1.- กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์ฉบับปีที่ 2559, 792 หน้า

ภาษาอังกฤษ : ภาพที่ 1. : <http://tropical.theferns.info/viewtropical.php?id=Pterocymbium+tinctorium>

ภาพที่ 2-4 : http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showone&id=1279

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ปานนท์หาย

Goniothalamus tavoyensis Chatterjee

ANNONACEAE

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นสูงถึง 40 เมตร กิ่งผลัดใบ ลำต้นสูงเรียว พุพอนสูงข้น สูงถึง 2 เมตร เปลือกสีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาล แดง เเรียบรื่นแต่เป็นร่องด้านหรือเป็นเกล็ด เปลือกในสีเข้มพูอมส้ม เป็นเม็ด มีน้ำเลี้ยงสีครีมเป็นหยด ไม่มีพิษ ในเดียว เสียนลับหรือเป็นกระจุกรอบข้อ รูบปรีแคบถึงรูปใบหอกแกรม ขอบขนาน กว้าง 2-4.5 เซนติเมตร ยาว 7-17 เซนติเมตร ปลายแหลมทั้งสองด้าน หรือโคนทู่ ขอบเป็นคลื่น ในแก่คัลลายหนังบาง สีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน ด้านล่างมักมีนวล เกลี้ยง เส้นกลางใบบุนุกกลมด้านล่าง เส้นใบ 14-25 คู่ เส้นใบย่อยเป็นร่างแท้ ก้านใบเล็ก เเรียว ยาว 2-6 มิลลิเมตร โคนบวม ด้านบนแบบหรือเป็นร่อง กิ่งเล็ก เกลี้ยง ดอก สีขาวถึงเหลืองอ่อนหรือเหลืองสมบูรณ์เพศหรือดอกเพศผู้เป็นช่อเล็ก แตกแขนงยาว 10-25 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่งหรือซอกใบบนมีขันแก่ เกลี้ยง ก้านดอกเล็กเรียว ยาว 3-8 มิลลิเมตร ดอกเป็นกลุ่มห่างๆ บนแกนกลาง กิ่งเลี้ยงรูปถ้วยจักเป็นแยก 1/4-1/6 ของกิ่ง 5 แยก ยาว 0.5 มิลลิเมตร กิ่งดอก 5 กิ่ง รูปขอบขนานแคบ กว้าง 2 มิลลิเมตร ยาว 5 มิลลิเมตร ข้อนกัน ไม่มีสันหรือเป็นสีเหลืองด้านใน เกลี้ยงหรือมีขันสัน เกสรเพศผู้และรังไข่แยกกันโดยมีก้านชัด ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้ 5 อัน เท่ากัน ยาวถึง 4 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณู เล็กเรียว อับเรณูรูปขอบขนาน สมบูรณ์ทุกอัน ติดลับกับพุคล้ายต่อมของ ฐานฐานดอกนุ่ม รังไข่เหนือวงกิ่ง รูปไข่เบี้ยว ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร (ลดรูปหรือไม่มีในดอกเกสรเพศผู้) มี 1 ช่อง มีขัน ก้านเกสรเพศเมีย 21 อัน ยาว 3-4 มิลลิเมตร ผล มีกิ่งดอกคล้ายกิ่งปีก 5 ปีก กางหรือโค้งกลับ กว้าง 0.8-1.2 เซนติเมตร ยาว 4-6 เซนติเมตร รูปขอบขนานแคบ สีเขียวอ่อนถึงสีเข้มพูอมส้มแล้วเปลี่ยนเป็นสีแดง ตัวผลกลม ยาว 1-1.6 เซนติเมตร แยกออกจากปีก ก้านสัน มี 1 เม็ด พับในปีดิบ เข้าหินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : ไชยอน การ์เดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองงานฯ ขยายผล, นิพัปนากิตี้ - พินท์ครั้งที่ 1., กรุงเทพฯ: โครงการจัดพัฒนาศักดิ์ปี. 2559, 792 หน้า.
ภาพประกอบ : <http://crassa.cocolog-nifty.com/blog/2014/07/swintonia-flori.html>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เปล้าเงิน(เปล้าทอง)

Croton argyraeus Blume

EUPHORBIACEAE

ชื่ออื่น : เปล้า เปล้าเงิน ไม้ลอด

ไม้ต้น สูงได้ถึง 10 เมตร สิ่งปกคลุมหนาแน่นตามกิ่งอ่อน แผ่นใบด้านล่าง กลีบเลี้ยง และผล ทึบยาว 2.5-5 มิลลิเมตร ใบรูปรีหรือรูปขอบขนาน ยาว 14-20 เซนติเมตร แผ่นใบด้านล่างมีขนสั้นเงินหนาแน่น ต่อมติดที่โคนใบ ซ่อนอยู่ 12-25 เซนติเมตร ดอกเพศเมียเมี้ยมี 7-12 ดอก ในประดับยาว 1-2 มิลลิเมตร ร่วงเร็ว ก้านดอกยาว 5-6 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร กลีบดอกรูปขอบขนาน ยาวประมาณ 3.5 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้ 10-12 อัน ดอกเพศเมียก้านดอกขยายในผล กลีบเลี้ยงรูปขอบขนาน ยาว 4-5 มิลลิเมตร ไม่มีกลีบดอกหรือลดรูปเป็นเกล็ด ก้านเกสรเพศเมียแยกจากโคน ยอดเกสรเพศเมียยาว 3-4 มิลลิเมตร ผลเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.2-1.5 เซนติเมตร

พบในภูมิภาคมาเลเซีย พิลิปปินส์ และภาคใต้ของไทย ตั้งแต่นครศรีธรรมราชลงไป ขึ้นตามชายป่าดิบชื้น ที่โล่งริมลำธาร หรือสวนยางพารา ความสูงถึงประมาณ 400 เมตร

ข้อมูลต่อตัวอธิบาย : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=CrotonargyraeusBlume>

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นเล็ก ไม่ผลัดใบ (พบน้อยสูงได้ถึง 30 เมตร) ลำต้นตรงหรือคดง มักมีพุพอนเล็กๆ เป็น簇 ก้านใบสีน้ำตาลอ่อน เทา แตกเป็นแผ่นเล็กๆ ใน กว้าง 4-7 เซนติเมตร ยาว 12-14 เซนติเมตร ออกสลับ ดอกใกล้ปลายกิ่ง รูปรีถึงขอบขนาน สอบเรียวไปยังปลายทั้งสองด้าน ขอบเรียบ ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง มักมีขนสีน้ำเงินกระจายด้านล่าง บางที่มีต่อม กลมทั้งสองด้าน มีมากที่ครึ่งล่าง เส้นกลางใบ 1 เส้น เส้นใบข้าง 8-15 คู่ เส้นใบย่อยเป็นชั้น บันไดเห็นได้ชัด ก้านใบยาว 2-4 เซนติเมตร ป่องขัดที่ปลายใบ มีขนกำมะยี่ หูใบเล็ก กิ่งใหญ่ลำ มีขนกำมะยี่ ดอกรสเหลืองอมเทียวอ่อน แยกเพศ ดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่ต่างต้น เป็นช่อไม่แตกแขนงหรือแตกแขนงแคบ ยาวได้ถึง 10 เซนติเมตร ตามซอกใบ มีขนสีน้ำตาลอ่อน ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้ (ในไทยพบเฉพาะตากออก) กลีบเลี้ยงคล้ายในดอกเพศเมีย ขนสีน้ำตาลแน่นโดยเฉพาะด้านนอก เกสรเพศผู้แยกจำแนกมาก อยู่ชิดกันเป็นกลุ่มบนฐานดอกนูน แทรกอยู่กับต่อมนุ่มเล็กๆ จำนวนมาก ไม่มีฐานฐานดอกและรังไข่เป็นหม้อน ดอกเพศเมียไม่มีก้านดอก หรือก้านดอกยาวได้ถึง 3 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 5-6 กลีบ ไม่เท่ากัน รูปสามเหลี่ยมหรือรูปไข่ ไม่ซ้อนกันหนาและมีขน ฐานฐานดอกเป็นวงแหวน แคบ มีขนแน่น มียอดเกสรเพศเมียอยู่ (3)2-4 อัน โคง ยาว 1.5 มิลลิเมตร โคนเชื่อมกับกลีบอยู่ รังไข่ส่วนมากมี 3 ช่อง ผล ยาว 1.7-3.3 เซนติเมตร ก้านผลใหญ่ ลักษณะ หรือคล้ายลูกแพร์ แบบตามยาว สมมาตรด้านข้าง ย่นเป็นแนวยาวมีขนสีน้ำตาลเข้มแน่น แก่แตก เมล็ดยาว 13 มิลลิเมตร พบน้อยในป่าดิบ สูงได้ถึง 800 เมตร จังหวัดนครศรีธรรมราช พืชลุง

ข้อมูลอ้างอิง : ไชมอน การ์เดนอร์ พินดา สิตธิสุนทร กองการคาด ขยายต้น ไม้ป่าภาคใต้ – ที่มีพืชที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพัฒนาฯ, 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เปลือกนา

Croton wallichii Mull. Arg.

EUPHORBIACEAE

ชื่อพื้นเมือง : เบล้าดอก

ไม้ต้นผลัดใบ สูงได้ถึง 15 เมตร ออกดอกออกเมื่อใบร่วง หมุด หรือพ้อมในใบอ่อน เปลือกสีน้ำตาลอ่อนถึงสีออกเทา ผิวเรียบ หรือแตกเล็กน้อย เปลือกในสีครีมถึงสีส้มอ่อน ใน gwang 5-10 เซนติเมตร ยาวเป็น 2-3 เท่าของความกว้าง ออกสับหรือเป็นกระจุกเป็นช่วง ๆ บนกิ่ง รูปไข่กลับหรือรูปปรีแคนของขานานปลายเรียวแหลมเล็กน้อย โคนแคบ (กลมถึงรูปหัวใจที่โคน) ขอบจักดัน ยอดอ่อนมีขนสีอ่อนนุ่มนวลแน่นในแก่เกลี้ยงด้านบน ด้านล่างสีอ่อนกว่า มีขนเล็กน้อย มีต่อมค่อนข้างยาวไม่มีก้าน 1 คู่ใกล้โคนใบ (ใกล้กับเส้นกลางใบแต่อยู่บนผิวใบ) เส้นใบ 1 เส้นจากโคนใบ เส้นใบข้าง 10-14 คู่ เส้นใบ ย่อยเห็นชัด ก้านใบ ย่อยยาว 1.3-3 เซนติเมตร มีขนกระจาย หูใบยาว ประมาณ 1.5 มิลลิเมตร มีขน ดอก สีเขียวอ่อน หรือสีขาว ออกเป็นช่อเล็กเรียวยาว 6.5-12 เซนติเมตร มักมีหลายช่ออยู่ด้วยกัน มีขนแน่น ดอกเพศผู้ก้านดอกยาว 2.5-3.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงและกลีบดอกกว้างประมาณ 1.3 มิลลิเมตร มีขนเกรสรเพศผู้มี ประมาณ 10 อัน ดอกเพศเมียก้านดอกยาว 3-6 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงกว้าง ประมาณ 1.5 มิลลิเมตร ยาว 2-3 มิลลิเมตร กลีบดอกยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร เกลี้ยง รังไข่ค่อนข้างเทาๆกับกลีบ เลี้ยงยอดเกรสรเพศเมียยาว 3-4 มิลลิเมตร แตกเป็นจั่มลึกผลขนาดประมาณ 5 เซนติเมตร เป็นร่องหรือเป็น 3 พู เกลี้ยงหรือมีขน พับใบป่าผลัด ใบหรือที่ໄ่ลง เป็นขาทินปุ่น

Photo by Aroon Sinsubumroong

ข้อมูลอ้างอิง : ไวนอน การ์เดนเซอร์ พินา ลิธิธนพร ก่อการงานฯ ขยายต้น ไม้ป่าภาคใต้ – พิมพ์ครั้งที่ 1. – กรุงเทพฯ : โครงการจัดพัฒนาท่องเที่ยว 2559 792 หน้า
ภาพประกอบ : ภาพถ่ายภาพถ่าย : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เปลือกข้าว

Aporosa arborea (Blume) Müll. Arg.

PHYLLANTHACEAE

ไม้พุ่มหรือไม้ต้น สูงได้ถึง 25 เมตร มีขัน lokaleiyed หรือขันสันนุ่มประปารายตามกิ่งอ่อน เส้นแขนงใบด้านล่างและซี่ดอก หูใบร่วงเร็ว ใบรูปขอบขนานหรือแฉะรูปไข่กลับ ยาว 13-35 เซนติเมตร ก้านใบยาว 1.5-5.5 เซนติเมตร ซี่ดอกออกได้ใน ตามกิ่ง และลำต้น ใบประดับขนาดเล็ก ซี่ดอกเพียงสักอ่อนเป็นกระฉูก มีได้ถึง 10 ช่อ ยาว 1.5-5.5 เซนติเมตร ดอกขนาดเล็ก สีเหลือง ก้านดอกสั้นมาก กลีบเลี้ยง 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้ 2 อัน ยาว 0.3-0.4 มิลลิเมตร ซี่ดอกเพศเมียออกเป็นกระฉูก 1-6 ช่อ ยาว 1-3.5 เซนติเมตร ดอกออกเดี่ยว ๆ มีได้ถึง 11 ดอก ก้านดอกยาว 1.5-3 มิลลิเมตร ดอกยาว 2-5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร รังไข่มีขัน lokaleiyed ยอดเกสรยาวประมาณ 1.5 มิลลิเมตร แยกกลีบประมาณกึ่งหนึ่ง ผลรูปbery ยาว 1.3-1.7 เซนติเมตร เกลี้ยง เมล็ดยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มีเยื่อหุ้มบางสีแดง

พบที่คาบสมุทรลาย บอร์เนีย สุมาตรา ชาوا และภาคใต้ตอนล่างของไทยที่ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ขั้นตາมป่าดิบชื้น ความสูงถึงประมาณ 1,000 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=Aporosaarborea\(Blume\)M%C3%BCll.Arg](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=Aporosaarborea(Blume)M%C3%BCll.Arg).

ภาพประกอบ : ภาพต่อต่อ/默 : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=Aporosaarborea\(Blume\)M%C3%BCll.Arg](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=Aporosaarborea(Blume)M%C3%BCll.Arg).

ภาพใบ : สุนธิชัยและพัฒนาภัคธรรมอุทัยานพัชิต จันทร์พิสุราภรณ์

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

เปียด

Premna pyramidata Wall. ex Schaur

LAMIACEAE

ไม้ต้นขนาดเล็ก สูง 2-12 เซนติเมตร ไม่ผลัดใบ เรื่อนยอดเป็นพุ่มกลม หรือรูปไข่ทึบ แตกกิ่งต่ำ กิ่งก้าน มีขันปักคู่ เป็นลักษณะเดียวกัน แต่ก็เป็นลักษณะเดียวกัน ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม ในรูปแบบรูปไข่ กว้าง 7 - 18 เซนติเมตร ยาว 10-30 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมนหรือหยักเว้าเข้าเล็กน้อย ผิวใบด้านบน สีเขียวเข้ม มีขันหรือเกลี้ยงเมื่อใบแก่ ด้านล่างสีอ่อนมีขันนูมนหนาแน่น ขอบใบเรียบหรือเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นแขนงใบข้างละ 5-7 เส้น ก้านใบยาว 5-8 เซนติเมตร ดอก สีขาวปนม่วง ออกเป็นช่อประกอบช่อแยกแขนง รูป ปริมาดิตตามปลายกิ่ง ช่อดอกยาวถึง 25 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงโคนเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยก 5 แฉก ดอกบานเต็มที่ กว้าง 2-3 มิลลิเมตร ผล ผลแบบผลมีเนื้อเมล็ดเดียว รูปไข่หรือกลม ขนาด 5 มิลลิเมตร ผลสุก สีดำ เมล็ดกลมลื่นน้ำตาลเข้ม ผิวขุ่นระ ระยะการเป็นดอก-ผล : ดอก กรกฎาคม-สิงหาคม ผล สิงหาคม-กันยายน พ�ในป่าเบญจพรรณหรือป่าดิบเขา

ข้อมูลอ้างอิง : เอกสารพิมพ์ วิสัยทัศน์ภายนอก, ปะติงาน แท็บดาวเทียม, นิพัทธ์กินทร์ของไทย 1. ครั้งที่ 2. กรุงเทพ : โรงพิมพ์ เชิญ กรี๊ป จำกัด ; 2552 (หน้า 381)
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ผักหวานซ้าง

Claoxylon indicum (Reinw. ex Blume) Hassk.

EUPHORBIACEAE

ไม้ทึบ หรือไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 9 เมตร เรือนยอดเปิดแผ่นกว้าง เปลือก สีเทาอ่อนสีน้ำตาลอมส้ม เรียบหรือหยาบ มีรอยแผลใบกลมใหญ่ เปลือกในสีครีม ใน เดียว ออกเรียนสลับ รูปไข่กว้าง พับบ้างรูปเป็นร่อง กว้าง 7-15 เซนติเมตร ยาว 13-25 เซนติเมตร ยาวน้อยกว่า 2 เท่าของความกว้าง โคนกู่หรือรูปหัวใจตื้น ขอบจักดัน ปลายเป็นต่อม ยอดอ่อนมีขนสั้นสีขาว ในแก่บาง มีขนกำมะหยี่ด้านล่าง เส้นใบ 9-12 คู่ ไม่เชื่อมกันที่ขوب ก้านใบยาวได้ถึง 8 เซนติเมตร เป็นร่องจะๆต่อมบุน 2 ต่อมที่ปลาย หูใบเล็ก รูปสามเหลี่ยม ร่วงเร็ว กิ่งใหญ่มีลายละเอียด สีน้ำตาลอมส้ม ดอก ขนาด 3-5 มิลลิเมตร สีเขียวถึงขาว แยกเพศ ดอกเพศผู้และดอกเพศ เมียอยู่ต่างต้น ออกเป็นช่อแข็งลดเล็กเรียวไม่แตกแขนง ตามซอกใบ เมื่ออ่อนมีขนแน่น ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้ช่อดอกยาว 10-40 เซนติเมตร ดอกยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร อยู่เป็นกลุ่มถึง 8 ดอก ก้านดอกยาว 2-3 มิลลิเมตร ในประดับกว้างประมาณ 1 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 3(4) กลีบ รูปไข่ ยาว ประมาณ 2.5 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้มี 15-25 อัน แยกกัน มีต่อมที่โคนเกสร ไม่มีรังไข่เป็นหมัน ดอกเพศเมีย ออกเป็นช่อ ยาว 8(20) เซนติเมตร ดอกยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 2-4 มิลลิเมตร ในประดับ กว้างยาวประมาณ 1.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 3-4(5) กลีบ ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ต่อมเล็กกว่ากลีบเลี้ยง โคนไม่เชื่อมกัน รังไข่ขนาดประมาณ 3 มิลลิเมตร มี 3-4 ช่อง ยอดเกสรเพศเมีย มี 3-4 อัน แยกกัน ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ไม่แตกก่าม ผล กว้างประมาณ 0.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร สีเขียวหรือสีเขียวแกมน้ำเงินปนเทาปกคลุมด้วยขนกำมะหยี่สีขาวแน่น เป็นร่องตื้นหรือเป็นสัน แก้แตก 3-4 เสียง มีแกนกลาง ผลติดแน่น ยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร เมล็ดยาว 3-4 มิลลิเมตร สีดำ มีเยื่อบางหุ้มสีแดง พบระยะหัวไปในภาคใต้ ในป่าค่อนข้างเปิด หรือป่ารุ่น มักพบบนเขาทิ่นปุน

ข้อมูลลักษณะ : การ์เนอร์, ไอมอน พินดา สิงห์อุณห์ ก่อการนา ขยานอุด นีบากาดี – พินพาร์ทที่ 1, กรุงเทพฯ โครงการจัดพืชที่นำไปใช้ 2559, 792 หน้า

ภาษาไทย : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?id=2811>

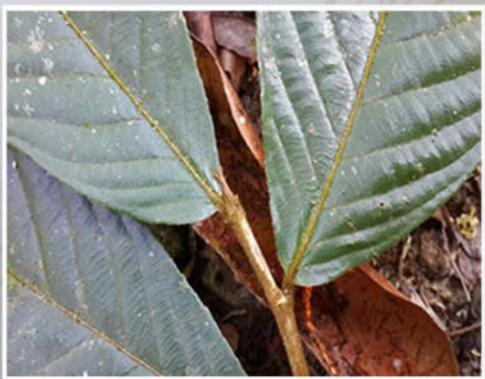
ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ผักหวานซ่างโอลัง

Rinorea sclerocarpa Melch.

VIOLACEAE

ไม้ตัน สูงถึง 13 เมตร ลำต้นคดงอ แตกใบพร้อมกัน สองริม เปลือกสีครีมหรือน้ำตาลอ่อน เรียบ เปลือกในสีล้มอ่อน ใน กว้าง 3-10 เซนติเมตร ยาว 8-28 เซนติเมตร รูปขอบขนานแกรมรูปรีถึงรูปไข่กลับ ขอบจักชี้พื้นดินยกเว้นที่โคน เกลี้ยงทั้งสองด้านหรือมีขนเล็กน้อยที่เส้นกลางใบ เส้นใบ 9-13 คู่ เส้นใบขนาดกันระยะห่างเท่ากัน เส้นใบอยู่เป็นขั้นบันได ก้านใบยาว 0.5-1.2 เซนติเมตร หูใบยาว 4-10 มิลลิเมตร ดอกสีขาวม่วงเขียว รูปลูกแพร์ ออกเป็นช่อ แน่น แตกเป็นจั่มยาว 1-5(8) เซนติเมตร ที่จั่มใบบนๆ กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร กลม กลีบดอกยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร ปลายโค้งกลับ อันเรณูมีรยางค์ 1(2) อันถ้ามี 2 อัน อันหนึ่งจะเล็กกว่า รังไข่และก้านเกรสรเพชเมียเกลี้ยง ผล กว้าง ประมาณ 2.2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3 เซนติเมตร ออกเดียวยา บนก้านแข็ง ผลทรงรีมี 3 สัน สีเขียวอ่อน เมื่อแก่สีออกเหลือง ค่อนข้างมันเรียบ ไม่มีเส้น ผนังหนา มี 6 เมล็ด สีน้ำตาลเข้ม ยาว 7 มิลลิเมตร พน ในป่าดิบธรรมชาติหรือ ที่ถูกทำลายในที่ต่ำใกล้น้ำ

ข้อมูลข้าร่อง : ภาครัตน์, ไรมอน โน๊ปปาราดี แม่ 3 (Mo-Z). กรุงเทพ : อมรินทร์พิพิธภัณฑ์พิพิธภัณฑ์ จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาพผล : <https://www.flickr.com/photos/adadultokla/15383243204/in/photostream/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

